

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**«СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ
РЕСУРСОЩАДНИХ, ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»**

ФОРМУВАННЯ ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ТА ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ ЇЇ КОНТРОЛЮВАННЯ

С.М. ШЕВЧЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник

Д.С. МАЛИК, О.В. ГУНСЬКИЙ, магістри

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

E-mail: s.m.shevchenko@ukr.net

О.М. ШЕВЧЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник

Державна установа Інститут зернових культур НААН, Україна, м. Дніпро

E-mail: shevchenko_o.m@ukr.net

Інтеграція національного аграрного виробництва в світові ринки супроводжується суттєвими змінами структури посівних площ, домінуванням культур з високою продуктивністю, до яких відноситься пшениця озима, та посиленням ролі хімічних засобів контролювання забур'яненості посівів. Внаслідок збільшення посівних площ пшениці озимої, які розміщуються в сівозміні по складних попередниках як соняшник, помітно зростають ризики зменшення конкурентоздатності культури і зростання втрат урожаю зерна від бур'янів. Причиною такого явища є недостатня фітоценотична стійкість посівів озимини в результаті їх зрідження, погіршення умов вологозабезпеченості і живлення, відкриття додаткового екологічного простору для бур'янів. Актуальним залишається питання послаблення пестицидного тиску на агробіологічні об'єкти за рахунок приведення у відповідність фітотоксичної дії гербіцидів до спектру резистентності бур'янів, та цільового використання комбінованих препаратів при змішаній забур'яненості посівів пшениці озимої.

Метою досліджень було провести польові випробування нових формуляцій гербіцидів на посівах пшениці озимої та оптимізувати фітотоксичний склад бакових сумішей, що складаються з різноспектрових діючих речовин.

Роботу проводили на науково-дослідному полі навчально-наукового центру ДДАЕУ в 2017-2020 рр. на чорноземах звичайних малогумусних середньопотужних пілуватого-середньосуглинкових на лесі з вмістом гумусу 3,9 %. Агротехніка пшениці озимої (сорт Комерційна) відповідає зональним рекомендаціям. Попередник соняшник, під передпосівну культивування вносили добрива N₃₀P₃₀. Гербіциди в досліді вносили малогабаритним обприскувачем ОМ-4 розробленим кафедрою загального землеробства та ґрунтознавства

ДДАЕУ та ТОВ «Агромодуль». Ефективність дії страхових гербіцидів розраховувалися за загальноприйнятою методикою.

Видова діагностика фітоценозу бур'янів в посівах пшениці озимої показала, що висока потенційна забур'яненість викликала домінування в агрофітоценозі амброзії полинолистої та падалиці соняшника. Спостерігалася деформація класичного зимуючого типу забур'яненості в напрямку однорічного насінневого видового складу. Завдяки високому рівню контрольованості факторів ресурсів і біологічної реакції культури в дослідях вдалося одержати об'єктивні дані показники урожайності з повним розкриттям її залежності від ефективності складних за фітоспектром гербіцидів. За типу і ступеня активної забур'яненості, що склалася в досліді, регулятивне значення бакових сумішків і комбінованих препаратів полягало в тому, що вони сприяли зростанню урожайності зерна пшениці озимої при мінімальній технічній ефективності (Гранстар Голд 20 г/га + Хаммер 15 г/га) з 3,56 т/га до 3,71 т/га, а при максимальній (Гранстар Голд 30 г/га + Хаммер 20 г/га) до 3,90 т/га. До максимальних показників за рівнем захищеності посівів пшениці озимої наближався гербіцидів Пріма Форте 0,7 л/га з трьох компонентною комплектацією за діючою речовиною, який забезпечив одержання 3,85 т/га зерна. Гербіциди Гранстар Голд 35 г/га, Хаммер 25 г/га, Квелекс 60 г/га давали можливість одержати урожайність зерна на рівні 3,71-3,77 т/га, що було еквівалентно внесенню сумішки Гранстар Голд 20 г/га + Хаммер 15-20 г/га.

СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ В СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОСЛИН

<i>Makaova B., Tyshchenko V., Batashova M., Hrachev M.</i> Marker-assisted selection as a perspective approach for the estimation of winter wheat breeding material.....	102
<i>Nazarenko M., Beiko V., Sumiatina O.</i> Winter wheat biodiversity under semi-arid conditions.....	104
<i>Nazarenko M., Bondarenko M., Sumiatina O.</i> Peculiarities of winter wheat productivity and quality.....	107
<i>Бобровницький Ю.А., Олійник Т.М., Шнак В.А.</i> Оптимізація тест-системи на основі традиційної ЗТ-ПЛР для діагностики м вірусу картоплі.....	110
<i>Важеніна О.Є., Васько Н.І.</i> Мінливість продуктивності та довжини колоса у ячменю ярого.....	112
<i>Ващенко В.В., Шевченко О.О.</i> Потенціал сортів пшениці м'якої озимої в умовах нестійкого зволоження.....	114
<i>Вечерська Л.А.</i> Джерела продуктивності колосу для селекційного покращення полби.....	116
<i>Глухова Н.А.</i> Особливості створення відновників фертильності гібридів ріпаку озимого.....	118
<i>Дмитренко В.П., Вишневська О.В., Пікіч О.П., Рязанцев М.В.</i> Оптимальні строки видалення картоплиння в розсаднику базового насінництва картоплі в зоні Південного Полісся України.....	120
<i>Зимогляд О.В., Козаченко М.Р., Васько Н.І., Солонечний П.М., Святченко С.І.</i> Особливості остистих і безостих сортів ячменю ярого за господарськими ознаками.....	123
<i>Коваль В.С., Гордієнко В.В.</i> Селекційна цінність бекросів багатовидових гібридів за проявом основних господарсько-цінних ознак.....	125
<i>Кривошапка В.А., Фільов В.В.</i> Порівняльний аналіз функціонування фотосинтетичного апарату листя перспективних сортів і гібридів сливи (<i>Prunus Domestica L.</i>).....	127
<i>Лозінський М.В., Устинова Г.Л., Ображій С.В.</i> Фенотиповий прояв кількості зерен у головному колосі в F1 і популяції F2 за схрещування сортів пшениці м'якої озимої різних груп стиглості.....	129
<i>Матвієць В.Г., Матвієць Н.М.</i> Результати селекційної роботи з соєю на Прикарпатті.....	133
<i>Парфенюк О.О., Труш С.Г.</i> Селекція за формою коренеплоду як важливий чинник підвищення продуктивного потенціалу буряку цукрового.....	135
<i>Писаренко Н.В., Сидорчук В.І.</i> Перспективні сорти картоплі столового напрямку селекції поліського дослідного відділення інституту картоплярства.....	139
<i>Сабадин В.Я.</i> Добір ліній ячменю ярого мутантного походження за кількістю зерен у колосі.....	142